

Nederlandse *Mycologische* Vereniging

Maandjournaal Paddenstoelen

Nummer 38

1 augustus 2024

Van de redactie

Nadat we vorige maand het journaal een keertje hebben overgeslagen wegens vakantie, zijn we erg blij jullie te kunnen mededelen dat we er deze maand weer een superdik nummer van hebben kunnen maken.

In de **Terugblik** onder andere diverse natuurberichten van *Martijn Oud* over het verschil tussen de Greppelmelkzwam en de Rimpelende melkzwam, het Robbenoordbos en over tolszwammen. Verder een interview met *Leo Jalink*, die al meer dan vijftig jaar paddenstoelen inventariseert in de kustgebieden. Er is er één Bijzondere waarneming ingestuurd; een vermeende vaalhoed wat later toch een Reuzenbreeksteel bleek te zijn.

In de rubriek **Media** bespreken we een aantal nieuwe boeken en verder besteden we in dit nummer aandacht aan een tweetal paddenstoelencursussen, de nieuwe **Opstapcursus Paddenstoelen voor beginners** en de **Basiscursus Paddenstoelen** die dit jaar voor de tweede keer gegeven wordt. Verder nemen *Henk Monster & Henk Remijn* jullie mee in de wondere wereld van de Harslak- en Waslakzwammen aan de hand van een boeiend artikel met prachtig beeldmateriaal. *Thom Kuyper* heeft een artikel geschreven over de Nederlandse namen van gordijnzwammen.

Heb je nog tips of zou je het leuk vinden om zelf ook eens een verhaaltje aan te leveren voor het journaal, neem dan gerust even contact met ons op via de mail. Wij wensen je veel leesgenoegen aan dit journaal.

Hartelijke groet,
Carolien Reindertsen en Jan Knuiman

Terugblik

5 juni Paddenstoelen extreem vroeg dit jaar

Een waarnemer van de NMV deed op 29 mei een bijzondere ontdekking. In de buurt van het Caitwickerzand (Gelderland) zag hij verschillende paddenstoelen, waaronder honderden 'Hanenkammen'. Het is zeer ongebruikelijk om zo vroeg in het jaar paddenstoelen te zien. Paddenstoelen komen door klimaatverandering steeds eerder in het seizoen tevoorschijn dan we gewend waren. Lees er alles over in [dit](#) natuurbericht.

Hananen (Aldert Gutter)

6 juni Een vermeende vaalhoed die een Reuzenbreeksteel bleek te zijn

Theo van de Meer vond op 18 mei drie exemplaren van de Reuzenbreeksteel. In eerste instantie werd gedacht aan een grote *Hebeloma*, mogelijk de Grote vaalhoed, maar bij microscopisch onderzoek door Kees Pinster werd het toch een heel ander verhaal. Lees [hier](#) alles over deze Bijzondere waarneming.

Reuzenbreeksteel (Kees Pinster)

23 juni Het verschil tussen de Greppelmelkzwam en de Rimpelende melkzwam

Tijdens een biologenbijeenkomst in een laagveengebied onlangs, werden twee soorten op elkaar gelijkende melkzwammetjes aangetroffen. Ze stonden in een moerasbosje met veel berken, zomereiken en wilgen. Bij bestudering van de foto's thuis, bleek het te gaan om de Rimpelende melkzwam en de Greppelmelkzwam. Beide soorten zijn algemeen in Nederland en worden in het veld geregeld door elkaar gehaald. Lees er [hier](#) alles over.

Rimpelende melkzwam (Martijn Oud)

29 juni 25 jaar Netwerk Ecologische Monitoring: paddenstoelen in boscsystemen

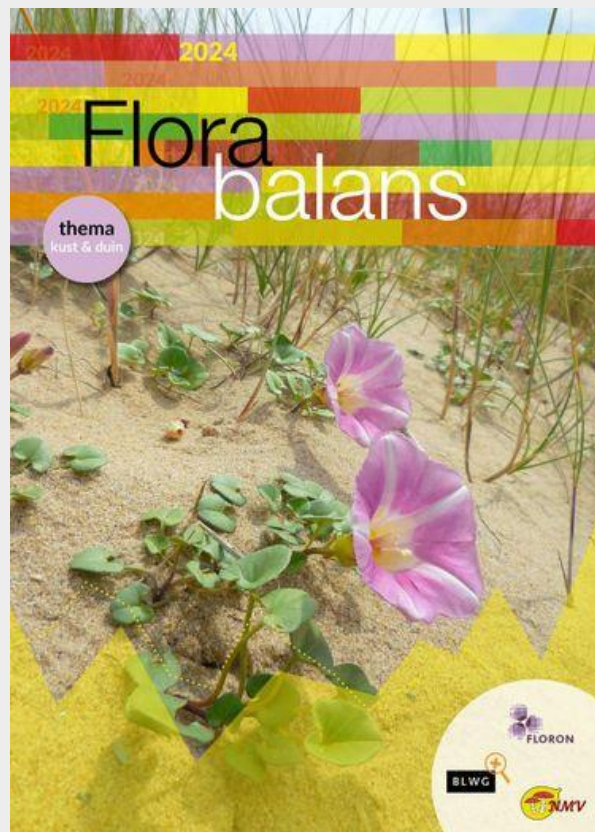
Paddenstoelen hebben een sleutelrol in het functioneren van boscsystemen en ze vormen een groot deel van de biodiversiteit. Milieu- en klimaatveranderingen hebben invloed op het voorkomen en functioneren van deze paddenstoelen en daarmee ook op de vitaliteit van onze bossen. Omdat paddenstoelen snel reageren op veranderende omstandigheden, zijn ze goede indicatoren voor ecosysteemkwaliteit. Lees er meer over in [dit](#) bericht of download het volledige artikel [hier](#).

Heksenschermpje (Mycena rosea) is een strooiselafbreker in loofbossen die positief reageert op vermesting en klimaatopwarming (Ronald Morsink)

1 juli Florabalans toont kansen en bedreigingen voor Nederlandse kustvegetatie

Ons kustlandschap heeft een grote variatie aan natuur en zijn eigen karakteristieke planten, mossen en paddenstoelen. Stuk voor stuk goede indicatoren, die ons iets vertellen over de natuurkwaliteit en ontwikkelingen in ons kustgebied. Dat is het thema van de tweede Florabalans, die op 1 juli 2024 is verschenen. Een aantal opvallende trends. Zie [dit](#) natuurbericht voor meer informatie.

Tweede editie van de Florabalans (Bron: FLORON, BLWG & NMV)

10 juli Zuinig zijn op tolwammen

In het Kootwijkerveen werden onlangs een aantal Echte tolwammen waargenomen. Het Kootwijkerveen is een gebied met veel vennen, heide en af en toe een bosje bestaande uit Grove dennen. Hier leven Echte tolwammen mee in symbiose. Er komen nog enkele andere zeldzame tolwamsoorten voor in Nederland. Gaat het wel goed met de tolwammen in Nederland? In dit [natuurbericht](#) lees je er alles over.

Plakkaattolzwam (Piet Brouwer)

15 juli Week van de Panteramaniet

De herfst is het paddenstoelenseizoen bij uitstek, maar bij voldoende regen zijn ook in de zomer al volop paddenstoelen te vinden. Een voorbeeld hiervan is de Panteramaniet, een mooie soort die je vooral in wegbermen op de zandgronden onder beuk en eik kunt vinden. Het is daarom [de week van de Panteramaniet](#).

Panteramaniet (Henk Huijser)

20 juli Robbenoordbos, altijd een oord voor paddenstoelen!

Vind je nergens paddenstoelen? Ga dan naar het Robbenoordbos. Omdat dit door Jan en alleman steevast wordt beweerd, ging Piet Brouwer naar de Wieringermeer in de kop van Noord-Holland. En inderdaad: minder slakken dan we de laatste tijd gewend waren, maar meer paddenstoelen, waaronder puntgave Kostgangerboleten. Lees het [hier](#).

Kostgangerboleet (Piet Brouwer)

23 juli Vrijwilliger in beeld: Leo Jalink - 50 jaar paddenstoelenonderzoek

Vrijwilliger Leo Jalink inventariseert al bijna een halve eeuw paddenstoelen in het duingebied. Wie is Leo en waar komt zijn passie voor de paddenstoelen van de duinen vandaan? Lees [hier](#) het hele interview met Leo.

Leo Jalink (foto: Cora van der Plaats)

Nederlandse namen voor gordijnzwammen Thom Kuyper

Deel over gordijnzwammen in Flora agaricina neerlandica

In de afgelopen jaren is door een werkgroep van Nederlandse en Vlaamse mycologen gewerkt aan een deel over gordijnzwammen (*Cortinarius*) voor Nederland en Vlaanderen voor de *Flora agaricina neerlandica* (FAN). Dit werk nadert nu zijn voltooiing. Daarbij wordt geprobeerd om aan alle in ons gebied voorkomende soorten een Nederlandse naam te geven. Er kan worden voortgebouwd op al bestaande namen. Maar het onderzoek aan gordijnzwammen heeft geleid tot een relatief groot aantal nieuwe soorten, gewijzigde opvattingen over bestaande soorten, en het schrappen van een aantal soorten doordat het door ons onderzochte materiaal niet overeenstemde met het type. Ook het grote aantal soorten maakte het soms wenselijk om tot naamsveranderingen over te gaan, zodat namen soms duidelijker betrekking hebben op onderscheidende kenmerken van de soort.

Gewijzigde en ongewijzigde namen

Uitgangspunt voor de naamgeving is geweest dat namen behouden blijven in gevallen waarin de taxonomische inhoud ongewijzigd is. Dat geldt niet alleen voor goed herkenbare soorten waar ook de wetenschappelijke naam geen veranderingen ondergaat (*Cortinarius violaceus* = Violette gordijnzwam; *C. pratensis* = Boomloze gordijnzwam), maar ook voor gevallen waar nu een andere wetenschappelijke naam gebruikt gaat worden (*C. epipurrus* in plaats van *C. conicus* = Kegelgordijnzwam; *C. bergeronii* in plaats van *C. cedretorum* = Paradijsgordijnzwam). In een uitzonderlijk geval is van die regel afgeweken. Zo blijkt *C. quarcticus*, de Kwartsietgordijnzwam, niet in Nederland en Vlaanderen voor te komen. De onder die naam gemelde vondsten behoren tot *C. hydrotelamonioides*. Aangezien de Nederlandse naam een rechtstreekse vertaling is van de wetenschappelijke naam, lijkt het beter om die koppeling in stand te houden, zodat de niet inlandse *C. quarcticus* nog steeds de Kwartsietgordijnzwam heet, en de wel inlandse *C. hydrotelamonioides* de Valse kwartsietgordijnzwam. Een andere probleem deed zich voor bij de Blauwe knolgordijnzwam, een soort die zowel uit Nederland als uit Vlaanderen gerapporteerd is. Onderzoek voor de FAN heeft aangetoond dat het hier om twee nauw-verwante soorten gaat, waarvan de ene uit Nederland en de andere uit Vlaanderen bekend is. Hier moest dus gekozen worden. Het voorstel van de Commissie Nederlandse namen (CNN) is om de 'echte' *C. caerulescens*, die in Vlaanderen voorkomt, de naam Blauwe knolgordijnzwam te geven, en de naast-
verwante soort, *C. mairei*, die uit Nederland bekend is, de naam Bedrieglijke blauwe knolgordijnzwam. Bij de galgordijnzwammen, gekenmerkt door een zeer bittere hoedhuid, bleek dat de in ons gebied gebruikte namen in verschillende gevallen incorrect waren en niet overeenstemmen met de types die

voor die soorten zijn aangewezen. Hier kon de koppeling tussen de Nederlandse naam en de interpretatie in Nederland en Vlaanderen wel behouden blijven, al zijn nu de wetenschappelijke namen van die soorten veranderd.

Ook koos de CNN er voor om namen soms wat langer te maken. Zo is de naam voor *C. acutus*, de Spitse gordijnzwam, gewijzigd in Spitse jodoformgordijnzwam. Alle soorten uit die groep van naar jodoform ruikende, hygrofane gordijnzwammen, worden nu jodoformgordijnzwammen genoemd als deel van de naam. Een gemeenschappelijke naam is ook gebruikt bij de soorten rond *C. miraculosus* = Roodvezelgordijnzwam. In Nederland en Vlaanderen komen vijf soorten uit die groep voor, die dus alle roodvezelgordijnzwam als deel van hun naam hebben gekregen. Een vergelijkbare keuze werd gemaakt bij *C. saniosus*, nu nog bekend als de Geelvezelgordijnzwam. Het blijkt hier om een complex van drie soorten te gaan, die we de Echte, Valse en Grootsporige geelvezelgordijnzwam willen noemen.

Voorstel tot opheffing bestaande Nederlandse namen

In een enkel geval willen we bestaande namen 'opheffen'. Zo bleken alle meldingen van *C. glandicolor* = Eikelkleurige gordijnzwam te berusten op determinatiefouten. De echte *C. glandicolor* is slechts één maal in Nederland aangetroffen en nog nooit in Vlaanderen. De soort lijkt typisch voor stikstofarme zandbodems met naaldbomen en dat is een in ons gebied milieu dat zwaar te leiden heeft van de stikstofdepositie. De echte *C. glandicolor* willen we nu Bruine zandbosgordijnzwam noemen. Ook de meldingen van *C. uraceus*, de Aangebrande gordijnzwam, bleken te berusten op foutieve determinaties. De soort is in ons gebied nooit gevonden, wel de nauw-verwante *C. uraceonemoralis*, die we vanwege de kleur, Zwartgroene gordijnzwam willen noemen. Ook andere soorten verdwijnen van de lijst. De echte *C. privignus*, die Valse gordelsteelgordijnzwam heette, blijkt een synoniem te zijn van *C. armeniacus*, de Abrikoosgordijnzwam. Daarmee is de naam Valse gordelsteelgordijnzwam 'vrijgevallen'. We willen die naam nu nog niet voor een andere soort gebruiken, maar houden we deze naam in portefeuille als er nog nieuwe soorten gordijnzwammen in Nederland en Vlaanderen gevonden worden die dan ook een Nederlandse naam dienen te krijgen.

Commentaar op nieuwe Nederlandse conceptnamen

Om deze (deels nieuwe) Nederlandse namen in de FAN op te nemen, is het wenselijk dat aan mycologen in Nederland en Vlaanderen de gelegenheid wordt geboden om deze voorstellen van commentaar te voorzien, voordat de lijst definitief wordt vastgesteld. Daarbij kunnen we wel de namenlijst beschikbaar stellen, maar moet gewacht worden op de publicatie van de FAN voor de taxonomische onderbouwing.

Mochten mycologen belangstelling hebben om de conceptlijst met namen van commentaar te voorzien dan kan een mail gestuurd worden naar Thom Kuyper (thom.kuyper@wur.nl). Jullie krijgen dan twee weken de tijd om commentaar te leveren. Die beperkte tijdsperiode wordt bepaald door het strakke tijdschema om het FAN-deel nog deze herfst te laten verschijnen.

Waslakzwam of Harslakzwam, maakt het iets uit? *Henk Monster en Henk Remijn*

Inleiding

Na de introductie van de drie moeilijk te onderscheiden tonderzwamsoorten en dan met name de 2 *Ganoderma's*, Platte tonderzwam en Dikrandtonderzwam in Maandjournaal 33 van 1 januari dit jaar, is het nu de beurt aan twee andere *Ganoderma's* uit de titel. Deze worden helaas vaak - ook door validatoren - onderling verwisseld en regelmatig worden ook Dikrandtonderzwammen voor deze twee soorten aangezien. En dat allemaal omdat ze zo erg op elkaar kunnen lijken!

Dit artikel geeft handvatten om een determinatie te kunnen doen op basis van veldonderzoek, zonder dat er ook microscopisch onderzoek aan te pas hoeft te komen. Bij goed kijken en met enkele simpele karakteristieke kenmerken zijn ze best te onderscheiden.

Harslakzwam

De Harslakzwam - *Ganoderma resinaceum*, in het Duits: *Harziger Lackporling* en in het Engels: *Lacquered bracket*, komt met circa 5000 zekere waarnemingen (inclusief onzekere determinaties circa 6000) in zowel Nederland alsook België best vaak voor. De hoed is harsachtig en daar verwijst de naam ook naar.

Groeistadia van de Harslakzwam over een periode van ongeveer tien maanden

Ze groeien vooral aan de voet van Eiken en soms bij Beuken of Wilgen en Populieren. Ze zijn éénjarig en starten hun groei meestal in juni of juli als beige bollen solitair groeiend en de boom nog niet zo erg aangetast is. Doordat ze een snelle groeiwijze hebben en in enkele maanden tijd vrij groot (50 cm breed) kunnen worden, zijn ze als zodanig heel goed herkenbaar door ze in hun ontwikkeling te volgen er met enige tussentijd die ontwikkeling vast te leggen. Ook kan het helpen om op waarneming.nl eerdere foto's van de betreffende locatie te bekijken.

De vrijwel witte buisjeslaag met ronde poriën reageert niet op KOH of ammonia. De hoedrand is vrij goed te verbuigen omdat het lichtbruine weefsel (trama en buisjeslaag) heel luchtig en licht van gewicht is. In het najaar verkleurt de hoed heel karakteristiek paars. Twee collages zijn toegevoegd

waarop de ontwikkeling goed te zien is (zie lit. 1). Ook in Wikipedia ([Harslakzwam - Wikipedia](#)) staat een mooi voorbeeld van de groeistadia. Voor herkenning zie ook [Verspreidingsatlas](#).

Groeistadia van de centrale zwam over een eerste periode van ongeveer vier maanden

In de winter kleuren de hoeden donkerpaars tot diepbruin. De poriën worden dan ook diepbruin en de zwammen zuigen veelal regenwater als een spons op en willen er dan daarom nogal eens van de boom vallen. Bij milde winters blijven ze veel langer duidelijk aanwezig. Ze zijn behoorlijk agressief en veroorzaken witrot waardoor de boom met circa 10 jaar sneuvelt. De er ook op lijkende Gesteelde lakzwam - *Ganoderma lucidum* is door de aanwezige steel duidelijk te herkennen en valt daarom buiten de scope van dit artikel.

Waslakzwam

De Waslakzwam - *Ganoderma cupreolacatum*, in het Duits: *Kupferroter Lackporling*, in het Engels: *Beeswax bracket*, komt met circa 320 waarnemingen in Nederland en België veel minder vaak voor en kan daarom best zeldzaam genoemd worden. De naam verradt de aanwezige waslaag op de hoed die heel karakteristiek smelt bij een vlammetje. Zoals de Latijnse en de Duitse naam al aangeeft, heeft hij vaak een donkerrode koperkleurige hoed.

Ze groeien vrijwel uitsluitend aan de voet van meer dan 100 jaar oude Beuken op kleibodems met een hoge grondwaterstand, dus vooral bij de grote rivieren met oude landgoederen en beukenlanen! Buitenlandse auteurs geven ook andere boomsoorten op, maar dat zijn echt zeldzaamheden.

Alleen al door dat habitat denken de auteurs dat veel oude goedgekeurde waarnemingen uit bijvoorbeeld de Verspreidingsatlas en ook die in B best twijfelachtig zullen zijn. Omdat ze meerjarig zijn (kunnen wel 20 jaar oud worden) groeien ze vaak erg langzaam en zijn ze sterk verhout en dus keihard en zwaar. De zwam kan echter reusachtig groot worden Zie onderstaande foto (zie lit. 2).

Groeistadia van de Waslakzwam

Ze reageren bij de vrijwel witte buisjeslaag met ronde poriën sterk piccalilly verkleurend op KOH en hebben erg donkerbruin gekleurd weefsel. De aantasting begint met een exemplaar aan de voet en kan jaren later diverse secundaire zwammen in rijtjes boven elkaar tot circa 1,5 m boven maaiveld produceren Onderstaand een samenstellingsfoto waarop de ontwikkeling goed te zien is (zie lit. 3).

Karakteristieke verschijningsvormen van de Waslakzwam op Beuk. Bovenste rij foto's: Arjan Hell

In de winter worden (net als bij Roodgerande houtzwammen) de buisjes “afgedicht” met een gelige waslaag. Ook deze reageert heel sterk op KOH. De zwam is hoegenaamd niet schadelijk voor de Beuk en er is daarom ook geen snelle actie vereist als ze waargenomen worden.

Vergelijking Harslakzwam en Waslakzwam

Onderstaand volgen een aantal kenmerken waarbij er onderscheid gemaakt kan worden tussen beide *Ganoderma*'s. Dat gebeurt aan de hand van representatieve foto's want de meeste beoordelingen (ook van ingezonden foto's door validatoren) worden toch op basis van visuele kenmerken verricht.

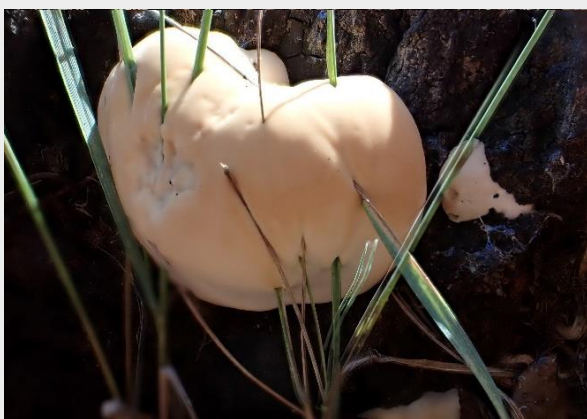
HARSLAKZWAM

Als er meer groeien, veelal naast elkaar

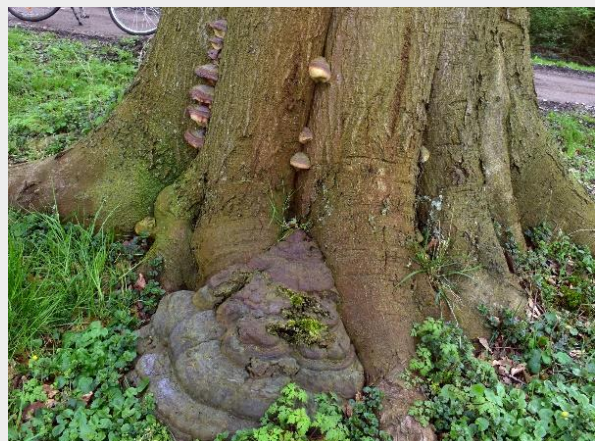

Vaak kolossaal groot en bruine hoed

Groeilaag extreem zacht en omspoelt gras geheel

WASLAKZWAM

Beginnen laag en na jaren ook kleine erboven

Meestal klein en hoeden lijken op die van de Dikrandtonderzwam

Zwam erg hard; bijl nodig bij nemen taartpunt

HARSLAKZWAM

Harslaag gaat in de fik en verkooft bij gasvlam

WASLAKZWAM (vervolg)

Waslaag smelt en borrelt bij gasvlam

Zwammen verschrompelen in winter/voorjaar en zijn heel goed te verbuigen; soms als een spons

Zwammen met algen in winter, maar wel stevig. Hoeden niet indrukbaar; glanzend na regen

Éénjarig, maar soms oude zwammen zichtbaar

Meerjarig met vele "jaarringen" onderscheidbaar

Zwaar bedekt met bruin sporenpoeder

Mooi "koperroodkleurig" na regen of afspoelen

Spoelen laat hoedhuid beter zien, dus doen!

Spoelen laat laklaag glanzen, helpt herkennen!

Met KOH-oplossing geen reactie op de poriënlaag

Met KOH-oplossing piccalilly-verkleuring op de poriënlaag

Samenvatting

Tabel 1. geeft een samenvatting van de ontwikkelingsfasen van de Harslak- en Waslakzwam.

Tabel 1. Ontwikkelingsfasen Harslak- en Waslakzwam

	Harslakzwam	Waslakzwam
1	Begint als beige plakkaatje	Begint als klein bol hoedje
2	Groeirand extreem zacht en groeit snel	Is gelijk al erg hard en groeit erg langzaam
3	Hoed wordt snel bruin met crème groeirand	Hoed(je) krijgt witte groeirand
4	Groeirand wordt dunner, poriënlaag lokaal bruin van het sporenpoeder	Hoed blijft klokvorm behouden, met kleurvariaties/banden roodachtig
5	Hoed wordt in de herfst paars en vaak bruin van het sporenpoeder	Nauwelijks kleurverandering
6	In winter helemaal donkerbruin en sterft af	Blijft in de winter mooi en groeit in mei weer verder met een nieuwe buisjeslaag

Besluit

De auteurs hopen dat dit artikel bijdraagt aan het vinden van meer Waslakzwammen opdat de database van NIA goed gevuld gaat worden met veel foto's en dus ook ObsIdentify de soort als zodanig gaat herkennen

Bronnen

Literatuur 1: <https://waarneming.nl/observation/176857646>

Literatuur 2: <https://waarneming.nl/observation/302394418>

Literatuur 3: <https://waarneming.nl/observation/300734388>

Foto's: Henk Monster, tenzij anders aangegeven

Bloesem of Traliestinkzwam *Melchior van Tweel*

Begin juni heb ik samen met Loekie een bezoek gebracht aan de beeldentuin van Landgoed Anningahof in Zwolle. In een open parkachtig landschap hebben we hier genoten van beelden van tientallen hedendaagse kunstenaars uit Nederland. Er staan werken van zowel bekende als onbekende kunstenaars. Tussen de beelden hebben we genoten van bloemrijke graslanden vol met onder andere orchideeën en Steenanjers. Op het gebied van paddenstoelen was er, ondanks de overvloedige regen maar weinig te beleven.

Blossom (Josua Wechsler, 1986). Foto: Melchior van Tweel)

Eén beeld viel me echter direct op. Het gaat om het beeld hiernaast van Josua Wechsler: *Blossom van 2019*. Ik zag er direct een Traliestinkzwam (*Clathrus ruber*) in. De overeenkomst is opvallend.

Josua Wechsler, 1986

Blossom, 2019
staal, lak

Josua Wechsler laat zich inspireren door processen van groei en verval die hij in de natuur waarneemt. *Blossom* lijkt toevallig hier terecht gekomen, als een bloesem die uit een boom gewaaid is. Het is niet duidelijk of we naar een geraamte of een omhulsel kijken. De open structuur lijkt een overblijfsel van een eerdere verschijningsvorm.

Op het bijhorende informatiebordje staat echter dat de kunstenaar zich heeft laten inspireren door bloesem die uit een boom is komen waaien. Hoewel ik dat er niet direct in zie, is dat natuurlijk de vrijheid van de kunstenaar. Ik heb de gelijkenis aan de eigenaar van de beeldentuin laten zien en die was verrast door de gelijkenis.

Thuis gekomen heb ik een e-mail aan Wechsler gestuurd. Hij bleek de Traliestinkzwam helemaal niet te kennen: "Wat een bijzondere paddenstoel! Van het bestaan van deze wist ik nog niet. Dank u wel dat u mij erop opmerkzaam gemaakt hebt. Het is wel bijzonder hoeveel overeenkomsten er zijn!"

Bijzonder hoe zo'n aparte vorm in de natuur én in de kunst afzonderlijk van elkaar kunnen ontstaan. Ik word daar heel vrolijk van en dat wilde ik graag met jullie delen!

Traliestinkzwam Foto: Siga CC-BY-SA 3.0 Wikipedia

Paddenstoel van de Maand

De [PvdM](#) van augustus is de Amethystzwam.

Amethystzwam (Henk Huijser)

Media

Kijk op exoten 45

In dit nummer wordt onder andere aandacht besteed aan de pathogene schimmel *Ciborinia camelliae* op camelia's. Deze exoot veroorzaakt bruine vlekken op de kroonbladeren en daarmee onaanzienlijke bloemen. Klik [hier](#) om de Kijk op exoten in PDF-bestand te downloaden.

Een Zilveren Griffel en een Zilveren Penseel voor Paddenstoel & co

Woensdag 19 juni reikte de CPNB in De Krakeling te Amsterdam de Zilveren Griffels en Penselen uit. Gottmer is bijzonder trots op Geert-Jan Roebers en Wendy Panders die hun boek Paddenstoel & co in de categorie Informatief dubbel bekroond zagen. Voor Roebers - die vorig jaar een Zilveren Griffel voor Briljante planten ontving - een Zilveren Griffel en voor Panders een Zilveren Penseel. Lees [hier](#) het volledige persbericht en [hier](#) de recensie die Aldert Gutter eerder schreef over dit boek.

Zojuist verschenen

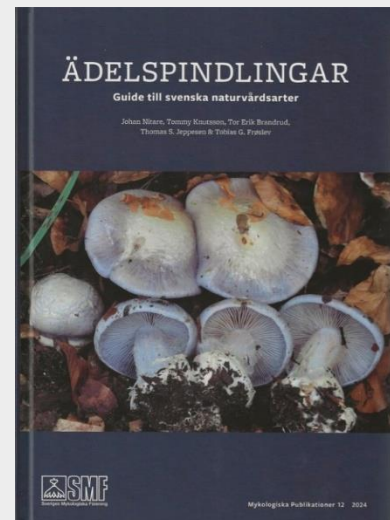
Pilze aus Wald & Stadt. Rezepte & Porträts Martina Meier et al

In dit boek zijn seizoensgebonden vegetarische en veganistische recepten samengebracht die kunnen worden bereid met wilde of gekweekte paddenstoelen. Hierdoor is dit kookboek niet alleen in het seizoen, maar het gehele jaar te gebruiken. Het won goud bij de World Cookbook Awards, Zilver bij de Deutschen Kochbuchpreis en goud bij de Swiss Gourmet Book Awards. [Meer informatie](#).

Ädelspindlingar *J. Nitar et al*

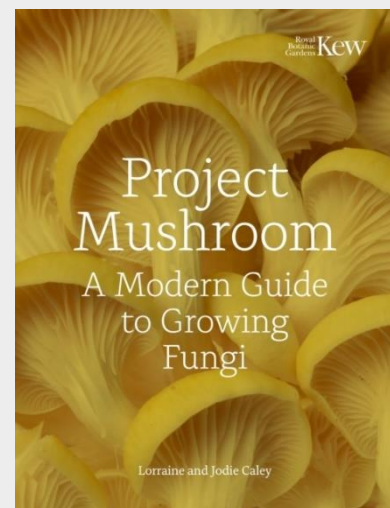
Uitstekend geïllustreerd boek over de ongeveer 250 soorten Klompvoeten (*Cortinarius*, *Phlegmacium*) die in Zweden voorkomen en hun belangrijke rol in het natuurbehoud. Met gedetailleerde ecologische en op natuurbehoud gerichte tekst. Ondanks de Zweedse taal is het een baanbrekend boek, vooral voor mycologen werkzaam in de natuurbescherming. [Meer informatie](#).

Project Mushroom: A modern guide to growing, creating and experimen-ting with mushrooms

Bryan Mrs. Jodie Anne et al

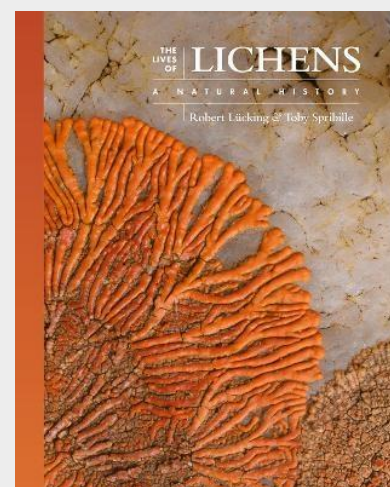
Project Mushroom is de praktische gids voor het kweken, tentoonstellen, koken en identificeren van eetbare paddenstoelen. In dit boek presenteren paddenstoelenexperts samen met specialisten van Kew Gardens meer dan 30 projecten om thuis paddenstoelen te kweken en ze geschikt te maken voor decoratie of voor consumptie en supplementpreparaten. [Meer informatie](#).

The Lives of Lichens: A Natural History

Robert Lücking & Toby Spribille

Korstmossen bestaan aan de rand van het leven en zijn het resultaat van symbiotische relaties tussen schimmels en fotosynthetiserende partners in de vorm van algen of cyanobacteriën. The Lives of Lichens onderzoekt alle facetten van deze bijzondere organismen, waarbij verbluffende macrofotografie en grafische afbeeldingen worden gecombineerd met diepgaande dekking van geprofileerde soorten om een onvergetelijke rondleiding door de wondere wereld van korstmossen te bieden. [Meer informatie](#).

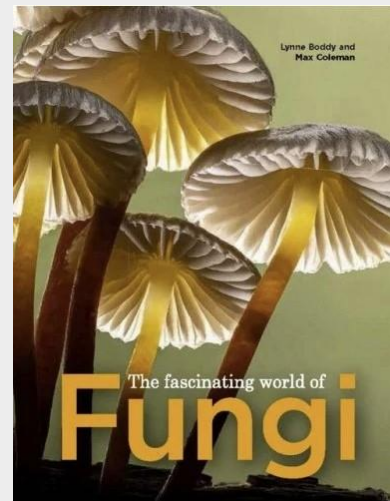

Verwacht (augustus 2024)

The Fascinating World of Fungi

Lynne Boddy & Max Coleman

The Fascinating World of Fungi introduceert schimmels en hun belang bij het in stand houden van al het leven op aarde. In deze geest zijn er de laatste jaren al veel boeken verschenen, maar in dit geval gaat het om gerenommeerde auteurs die vóóraan staan bij het onderzoek naar schimmels en hun ecologische functie; zo ontving Lynne Boddy voor haar werk in 2018 de Learned Society of Wales Frances Hoggan Medal. [Meer informatie](#)

Cursussen

Basiscursus Paddenstoelen 2024

Aan de eerste editie van de online Basiscursus Paddenstoelen (2023) hebben meer dan 900 mensen deelgenomen. NMV, Paddenstoelenonderzoek Nederland en de Soortenacademie organiseren vanaf 1 september 2024 een tweede (geüpdate) editie van deze Basiscursus Paddenstoelen. Alle informatie kun je hier vinden: [Basiscursus Paddenstoelen](#).

De Basiscursus is bedoeld voor mensen die al enige kennis van en ervaring hebben met paddenstoelen. Weet je nog niet zoveel van paddenstoelen en vind je het interessant om kennis te maken met deze bijzondere organismen, dan is de Opstapcursus Paddenstoelen misschien iets voor je (zie hieronder).

Opstapcursus Paddenstoelen

Paddenstoelenonderzoek Nederland zet zich in voor onderzoek naar en bescherming van de Nederlandse paddenstoelen en hun leefgebieden. Paddenstoelenonderzoek Nederland is een non-profit organisatie en werkt nauw samen met de NMV en haar vele vrijwilligers.

Inmiddels is naast *Inge Somhorst* ook *Ronald Morsink* toegetreden tot het tweekoppige team dat Paddenstoelenonderzoek Nederland vormgeeft. Er staan tal van activiteiten op stapel en inmiddels is een paddenstoelencursus ontwikkeld speciaal voor mensen die nog weinig voorkennis van paddenstoelen hebben. Alle informatie kun je hier vinden: [Opstapcursus Paddenstoelen](#).

Excursies

Een overzicht van excursies in de komende periode kun je [hier](#) vinden.

Colofon

Het Maandjournaal Paddenstoelen is een digitale uitgave van de Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV) en biedt een terugblik op het nieuws op paddenstoelengebied van de afgelopen maand en te verwachten gebeurtenissen van de komende maand. De redactie is in handen van Carolien Reindertsen en Jan Knuiman. Iedereen kan een gratis abonnement nemen op deze NMV-uitgave en dit ook weer opzeggen door een email te sturen naar: [abonnement](#)

Ben je een interessant nieuwtje op paddenstoelengebied tegengekomen of heb je misschien wel een bijzondere vondst gedaan? Neem dan even contact met ons op door een email te sturen naar: [redactie journaal](#)

Disclaimer

Deze NMV-uitgave is met grote zorg samengesteld. Desondanks kunnen er geen garanties gegeven worden met betrekking tot de volledigheid, juistheid of actualiteit van de gegeven informatie in deze uitgave. De NMV of de redactie van deze uitgave kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van deze informatie of voor de gevolgen van het gebruik daarvan. Aan de gegevens, zoals die in deze uitgave worden weergegeven, kunnen geen rechten worden ontleend.